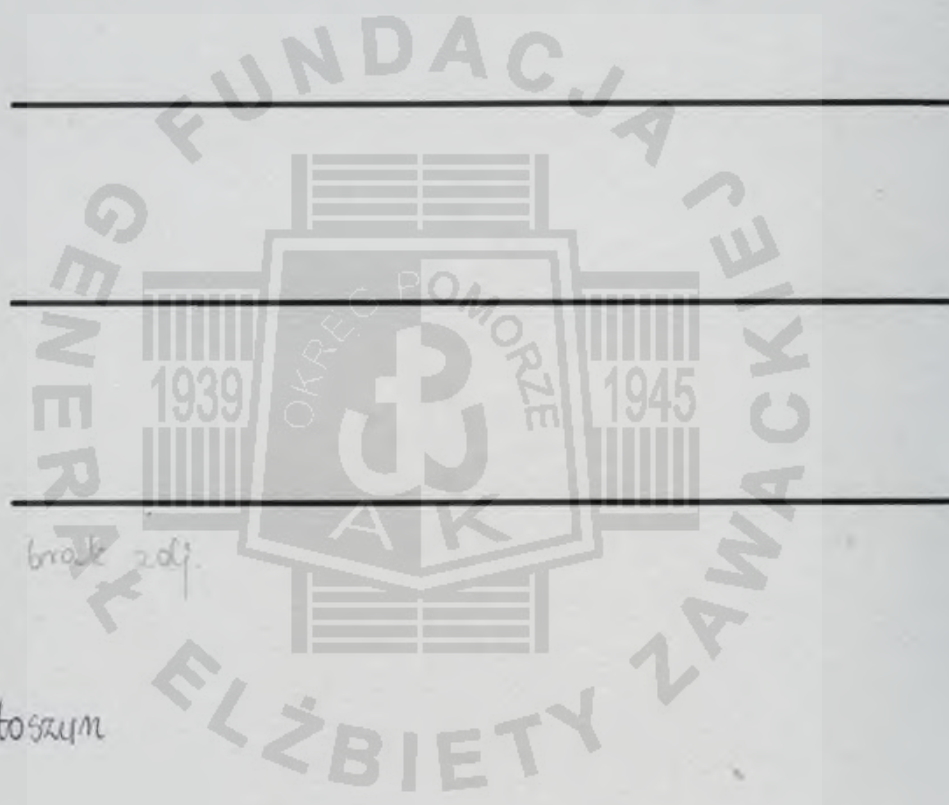


FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

H. Gn. - 08.02.88 - opn.
O. Szwed. - 10.02.2014 - opier. techn.



brak zdj.

63-700 Krotoszum

LWP

st. piez.

CYRANOWSKA Jadwiga

zam. Dryk

827/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

..CYRANOWSKA.....

Madnoigau.....

.....T 827 / WSK.....

I./1. Relacja k. 4, s. 1-8

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 3, s. 1-5

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja v k. 1, s. 1

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne v k. 6

VI. Fotografie —

I / 1 RELACJA WARSZCINA

- Relacja o wojennej s̄utbie kobiet - w̄miewy,
onyg., 1988, k. 2, s. 1-4;
- Relacja o wojennej s̄utbie kobiet - w̄miewy,
onyg., 1988, k. 2, s. 5-8.



**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panięskie z datą zmiany /, imiona *Dryk z domu Cyranowska*
Jadwiga 19.3.1948+
2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /
25 marca 1919 r. Brześć nad Bugiem
3. Imiona rodziców, nazwisko panięskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
Franciszka Władysław Grucmal - leśniczy
4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu
Dryk Jadwiga 63-700 Krotoszyn ul. Kobylinska 4E/10
tel. 7 25-33-65

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia / *podstawowe*
2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem *Brześć nad Bugiem*
3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/
Przy rodzicach
4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodaliczja Mariańska

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy /

Wywiezienie do Kazachstanu - praca przy
wysadzie lasu.

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

Zaciąg ochotniczy

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

8 grudnia 1943r - 9 maja 1945r

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

Batalion Kobiecy im. Emilii Plater
II Armia

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

Sanitariuszka I Dywizji Emilii Plater

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

Sanitarne

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy ? /

Platerowski pełniły służbę w szpitalu

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

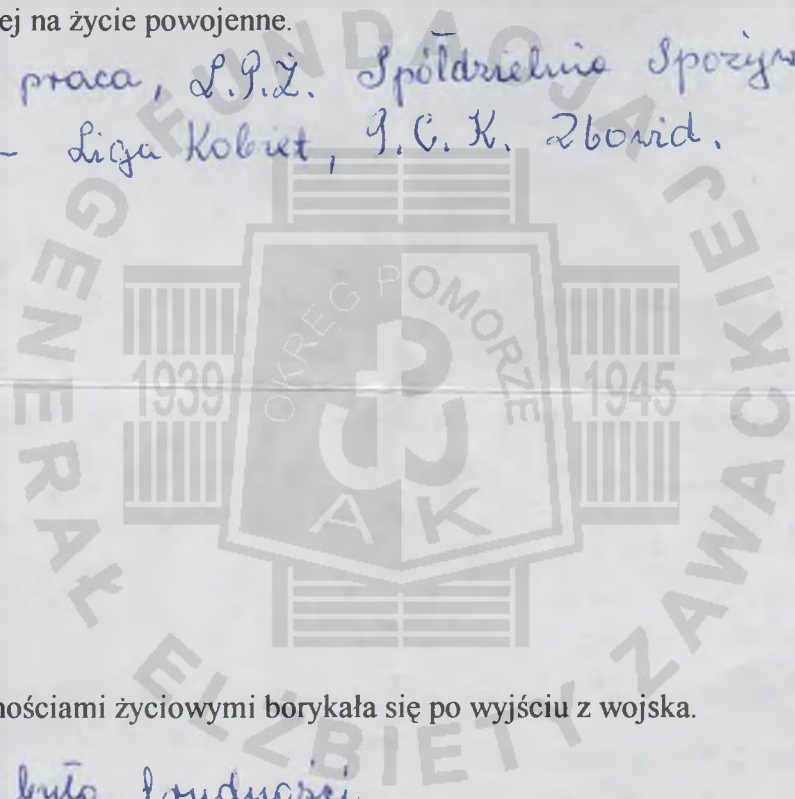
Starszy sierżant

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne *Krzyż kawalerski Orderu Odrodzenia Polski - Srebrny Krzyż Zasługi - Medal Srebrny "Zasłużony na polu chwały" Med. za udział w walkach o Berlin. Med. za Odrę, Nysę i Bałtyk. Odznaka Gumnwaldu. Odznaka Zwycięstwa i Wolności.*

V. ŻYCIORYS POWOJENNY *Medal 40-lecia Polski Ludowej.*

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Mężatka, praca, L.P.Z. Spółdzielnie Spozycywów. Społecznie - Liga Kobiet, J.C.K. Zborid.



2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Nie było trudności

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

Renta po mężu. I grupa inwalidztwa - cywilna

4. Obecny stan zdrowia

zły

4

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

Szpital Służby Zdrowia i prywatne leczenie

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce /

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Bliska rodzina nie żyje. Jestem samotna i schorowana. Opiekuję się mną, P.C.K. Codziennie 2 godz. Soboty i niedziele nikt nie przychodzi. Płacam 100 zł miesięcznie. 14 lat pracowałam w Zbawidnie społecznie, a dziś się nikt mną nie interesuje. Gmina także nie. Dwa, opiekę zawodniczą są świadom

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji. Wszystkie wspomnienia i fotografie wystaram do książki o Platerówkach

Czytelny podpis

Onyś Jankowiak

Data 20. listopada 1997 r

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona

Domyk Jadwiga panie Cyranowska

2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /

25. III. 1919 r Brześć nad Bugiem

3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

Władysław - Franciszka Prucnal

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu

ul. Kobylińska 4e 10 tel. 725 33 65
63-700 Krotoszyn

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia /

7 klas szkoły podstawowej

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

Brześć nad Bugiem

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/

4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodaliczka Mariańska

Przed wojną nigdy

6

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy /

1940 r. wywieziona do Kazachstanu

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

1943 r. - ochotniczo

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

1943 - 1945 - 15 listopada

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

Batalion Kobiecy - E. Plater
Kampania CKM - potem przemiesziona
do II Armii Wojska Polskiego - cenzura wojskowa

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

sanitariuszka

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

sanitarny

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy ? /

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

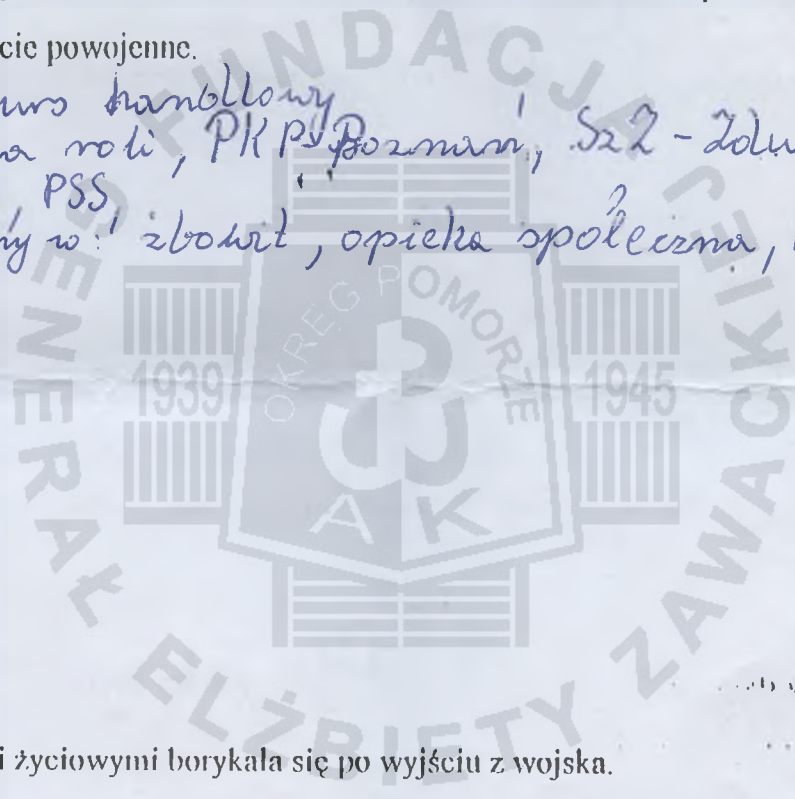
starszy sierżant

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

Krzyż Kawalerski, Order Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Srebrny zasłużony na polu śmierci, Medal za udział w walkach o Berlin, Medal „za Odrę, Nysę i Baltyk”, Odznaka Grunwaldzka, Odznaka Zwycięstwa i Wolności, brązowa odznaka „Zasłużony Działacz Ligi Obrony Kraju”, V. ŻYCIORYS POWOJENNY, za Zasługi dla woj. Małopolskiego

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

ukończony kurs handlowy, pracowałam na roli, PKP Poznań, Sz 2 - Żołunij, Liga Przyjaciół Żołnierzy, PSS, udział społeczny w: zbowit, opieka społeczna, PCK, Liga Kobiet,



2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

—

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

renta rzo po mężu
Grupa inwalidztwa - 1

4. Obecny stan zdrowia

bardzo jestem schorowana

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

szpital, Ośrodek Zdrowia

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce /

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

brat Stanisław - zginął w Katyniu
siostra Halszka - zamordowana przez Niemców

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

wysłałam wszystko do książki "Platerówki"

Czytelny podpis

Dryk Jadwiga

Data 16.1.1998r

I 13 INNE MATERIAŁY DOKUMENTACYJNE

- Ankieta personalna, oryg., k. 1, s. 1-2
- karta informacyjna, oryg., k. 2, s. 3-5



74

14

ANKIETA PERSONALNA

1. Nazwisko i imię Druk Jadwiga
2. Imiona rodziców Władysław i Ferdynanda
3. Nazwisko panięskie Cyrankowska
4. Data i miejsce urodzenia 25. 03. 1919
..... Brzesko w Bupim
5. Aktualne miejsce zamieszkania 63 700 Krotoszyn
ul. Kobyliska 4 e m 10 wj. Kalin
kod pocztowy, województwo
6. Posiadany stopień wojskowy st. sierżant
7. Stan rodzinny /mężatka, panna, wdowa itp/..... mężatka
8. Wykształcenie - tytuł naukowy podchorąży
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, datę zwolnienia, zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, pełne nazwy jednostek wojskowych zastępca wcielona do 1 Dyw. panc. 1. Arm. Kosciuszki do batalionu kobiecego im. E. Plater 11 dniu 18. 8. 1943, z którym dotarłam do Warszawy na Pragę, z Pragi zastępca pułkowa do Cenzury Wojskowej 191 pułk sztabu 11 Armii LWP, z Łodzi zastępca zdemobilizowana jesienią 1945 roku.
10. Opisać pracę zawodową od 1939 do chwili obecnej, własne gospodarstwo, zajmowane funkcje do 39 roku życia pułkowa. Po demobilizacji pracowałam w HOKP Poznania aż do wyjścia za mąż następnie z mężem w gospodarstwie, w Łodzi
11. Podać funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili obecnej

W Zakładach Mięsnych i ostatecznie jako kierownik sklepu w SS aż do emerytury

- 12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe
*Krzyż Kawalerski Order Poln. Polsku 14.9.73.
 Srebrny Krzyż Zasługi - 8.3.53.
 Srebrny Medal Zasługi na Polu Czwaj.*
- 13. Podać wysokość posiadanej emerytury-renty inwalidzkiej, renty
 wyjątkowej ... *6.900,- zł.*
- 14. Podać warunki mieszkaniowe, socjalno bytowe ilość izb
*Spółdzielca Mieszkania w m. - 3
 2 pokoi, łazienka, kuchnia i kuchnia bukowa*
- 15. Jeśli koleżanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie
 walk lub w okresie utrwalania władzy ludowej - krótko opisać -
 można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety
nie pamiętam
- 16. Czy koleżanka pragnie wziąć udział w III Zlocie Platerówek gdyby
 był zorganizowany z okazji 40. rocznicy PKWN w czerwcu lub wrześniu
 1984 r. *Tak ale nie w tym roku może być 1984r.*
- 17. Napisać inne uwagi warte uwzględnienia w planowanym wydawnictwie
 albumowym o Platerówkach - można dołączyć oddzielną relację jako
 załącznik do ankiety *w Batalionie sztyurm. pod
 dowództwem Abaszewa Józefa nazwiska
 1-go pułku, który zginął w czasie wojny.*
- 18. Ilość dzieci ich imiona nazwiska jakie posiadają zawody, co robią
 zajmowane funkcje w zakładach pracy i instytucjach - można dołą-
 czyć oddzielną relację do ankiety. *muszę
 skusić się na posiadanie*

U w a g a: do ankiety dołączyć zdjęcia o wymiarach *12x9 cm.*

Dusik

 podpis wypełniającego
 ankietę

in de sanit. 215 (11)
w załączeniu

T 827/HSK Sanitariuszka 3
5/7

K A R T A I N F O R M A C Y J N A

1. Nazwisko i imię..... DRYK JADWIGA.....
2. Nazwisko rodowe CYRANOWSKA.....
3. Imiona rodziców WŁADYSŁAW - FRANCISZKA.....
4. Stan cywilny obecny WDOVA.....
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
.....
6. Data i miejsce urodzenia 25.03.1919 R. - BRZEŚĆ N/BUGIEM.....
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligenckie/
..... INTELIGENCKIE.....
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r BRZEŚĆ N/BUGIEM.....
9. Czym zajmowała się przed 1939 r /nauka, praca/
..... W DOMU - PRZY RODZICACH.....
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/
63-700 KROTOSZYN, UL KOBYLIŃSKA 4E/10
TEL. 533-65 Lmj: Kalisz
.....
11. Wykształcenie PODSTAWOWE.....
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ 1939 R - ZAJĘCIE BRZEŚCIA PRZEZ
ARMIE RADZIECKA.....
13. Moja droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
..... ZACIĄG OCHOTNICZY.....
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
..... 8.12.1943R. - 9.05.1945R.....
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
1. I DYWIZJA PIECHOTY IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI - BATALION
KOBIECY
2. II ARMIA WP - CENZURA WOJSKOWA
.....
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
X 1. SANITARIUSZKA (KOMPANIA FIZYKIERÓW)
2. CENZOR NR 145
.....

17. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku /szkoły, kursy itp./

KURS SANITARNY
18. W jakich bitwach brała udział /miejsowość, data, odniesione rany, kontuzje, kiedy, gdzie/

19. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

ST. SIERZANT - NADAL
20. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne
*1. KRZYŻ KAWALERSKI ODP
 2. MEDAL „ZA ODRE, NYSE I BAŁTYK”, 3. ODZNAKA „GRUNWALDU”, 4. ODZNAKA
 „ZNYCIĘSTWA I KOLNOŚCI”, 5. SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI, 6. MEDAL „ZA UDZIAŁ
 W WALKACH O BERLIN”, 7. ODZNAKA „ZA ZASŁUGI DLA KOŁ. KALISKIEGO”, 8. MEDAL „40-LECIE
 POLSKI LUDOWEJ”*
21. Praca po zdemobilizowaniu aż do chwili obecnej / zawód i stanowisko/.....
 a/ zawodowa
KIER. SKLEPU

 b/ polityczna
PZPR - INSTRUKTOR

 c/ społeczna
*SEK. KOŁA PZPR, ZBONiD - prez. Komisji
 Socjalno-Bytowej*

22. Przynależność do organizacji politycznych i społecznych

PZPR, PCK, LOK, ZBONiD, LK

23. Obecne źródło utrzymania /emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta wyjątkowa, renta rolna, renta specjalna, renta wdowia /uwzględnić grupy inwalidztwa/

EMERYTURA

24. Obecny stan zdrowia
INWALIDA II GRUPY

25. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzysta /lecznictwo rejonowe, przychodnia MON, przychodnia MSW, przychodnia kombatancka/

LECZNICTWO REJONOWE

26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska *BRAK MIESZKANIA DO 1968 R.*

27. Czy była prześladowana przed wojną *NIE*

28. Czy była represjonowana po wojnie *NIE*

29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbawidowskiej *OCZEKUJE POMOCY FINANSOWEJ (EMERYTURA 51.000 ZŁ) ORAZ OPIEKI ZE STRONY ZBOWID*

30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególniejsze sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska/
MAŻ - JÓZEF DRYK - CZŁONEK ZBOWID - ZMARŁ 3.08.1989 R. SZLAK BOJOWY W ARMII WP - CENZURA WOJSKOWA, STOPIEŃ ST. CHORAŻY

W WOJSKU SŁUŻYŁAM POD NAZWISKIEM ABASZEWĄ JADWIGA (PO PIERWSZYM MĘŻY - ZGINAŁ W 1940-41 R.)

Data *21.08.1989 R.*

Dryk J. Jadwiga
/ podpis czytelny osoby
wypełniającej ankietę /

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

IV KORESPONDENCJA

- list A. Łurawskiej do Prezesa Komitetu Woj.
Zn. Bojowników o Wolność i Demokrację, 5.02.1990r.,
oryg., d.1, s.1



5/7

Warszawa, dnia 5 lutego 1990 r.

Pan
Prezes Zarządu Wojewódzkiego
Związku Bojowników o Wolność i Demokrację
w Kaliszu

Zespół kombatantek Ludowego Wojska Polskiego działający przy Zarządzie Głównym ZBoWiD uprzejmie prosi Pana Prezesa o zbadanie warunków życiowych kombatantki Jadwigi D r y k, zam. 03-700 Krotoszyn przy ul. Kobylińskiej 4 E m.10 i o udzielenie jej stosownej pomocy.

Z uzyskanej przez nas informacji wynika, że kombatantka Jadwiga Dryk jest wdową, osobą schorowaną, korzysta z bardzo niskiego zaopatrzenia emerytalnego i wymaga pomocy.

Za Zespół Kombatantek LWP
Przewodnicząca

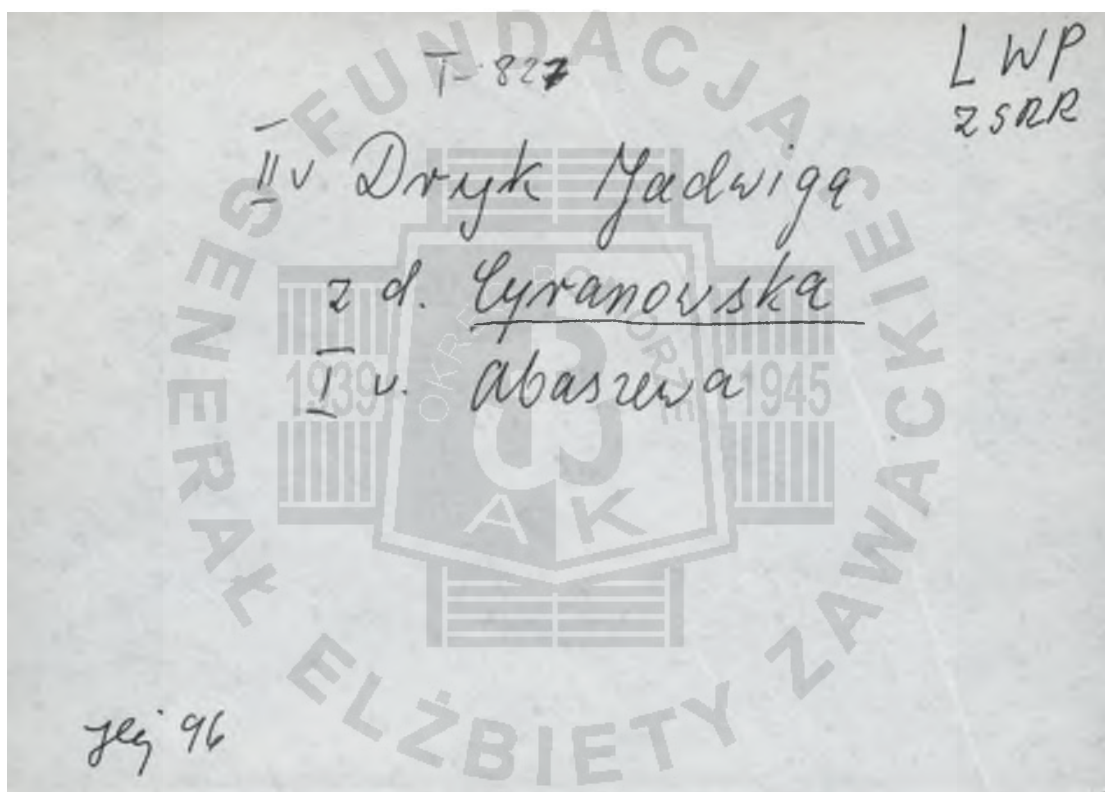
A. Zurawska
/ A.Zurawska /

T. 827/WSK

CYRANOWSKA JADWIGA

IV

Nazwiskowe karty informacyjne k. 6



T-827

LWP
2SR2

Cyranowska
Madwiga

zam. Dryk I v 1945
abasrewa I v

zej 9/6

T-827

ZSRP
LUP

Cyranowska Jadwiga



DRYK Jadwiga z d. Cyranowska — st. sierż. rez. (w bkob służyła pod nazwiskiem Abaszewa — nazwisko męża, który zginął w czasie wojny), ur. 1919 Brześć n. Bugiem, zam. Krotoszyn woj. Kalisz. Sl. wojsk.: bkob, cenzura wojskowa, sztab 2 AWP. Zdemob. 1945. Praca zawod.: DOKP Poznań, własne gosp. rolne, zakłady mięsne, WSS „Społem” — kier. sklepu. Krzyż Kaw. OOP, srebrny medal „ZPCh” i in.

„Platenowska”

E Rel. -08.96

T-827

LWP

CYRANOWSKA

2^o v. to DRYK JADWIGA

1^o v. to ABASZEWA

63-700 KROTOSZYŃ

ul. Kobylińska 4c/10

emerytka

list H. Domsnar-Zapolskiej z am. Borowskiej
do A. Żurawskiej, t. tejże → M17/WSK, IV/5.

116r'88

i

ZSRR-LWP

T-820/WSK

Zam. DRYK Jadwiga
z d. Cyranowska

Zródło informacji:

Relacja własna autorki

Złożono:

Archiwum Pomorsk-ieA.K.

87-100 Toruń ul. W.Garbary 2.

5/7

T.Król./97

1

ZSRR-LWP

T 855X / WSK

z ol. CYRANOWSKA JADWIGA

2^o w. DRYK Jadwiga
z d. Cyranowska

1^o v-ko ABA SZEWA

Zródło informacji :

Relacja własna z 16.I.1998r
Ankieta personalna
Karta informacyjna
Korespondencja

5/7

I.Król./98

CYRANOWSKA Jadwiga

zam. Dryk



Firma Handlowo-Usługowa

„DIADA”

86-200 Chełmno-Grubno

Tel. (0-56) 686-28-48